

vení manželského spoluzití a na tom, že to soudu ohlásí, a že dále ujednaly, že vzájemné majetkové poměry stran se upravují tak, že má zůstatí při dřívějším stavu, který byl před smírem ze dne 11. července 1925 a že se tedy majetkoprávní ustanovení onoho soudního smíru zrušují. Ačkoli toto žalobní tvrzení není podrobněji rozvedeno, lze z něho nicméně poznati tolik, že žalobce sice netvrdí zrušení nároku na př. prominutím, že však uplatňuje, že podle této nové pozdější úmluvy žalovaná vzhledem na obnovení manželského spoluzití upustila od toho, by jí žalobce tuto částku, k jejíž zaplacení se pod exekuci zavázal, vyplácel ve lhůtách ve smíru stanovených a pod exekuci a že se s tím spokojila, by peníze ty dále u sebe podržel, a dále že již takovouto úmluvu jest pokládati za skutečnost, která, nastavši po vzniku smíru, byla po stránce hmotněprávní způsobilá přivoditi stavení nároku v dřívějším smíru vykonatelně upsaného, neboť touto úmluvou mělo býti vyloučeno exekuční vymáhání nároku podle platebních lhůt ve smíru stanovených. Vzhledem na úzký vztah nároku a exekučního titulu, jímž jest tento nárok upsán, jest přirozeno, že zrušení nebo stavení nároku má vliv i na účinnost exekučního titulu, takže může mnohdy dojíti k nesprávnému rozlišování o tom, zda se popírá nárok, či uplatňuje neplatnost, zrušení nebo bezúčinnost exekučního titulu. Význačnou známkou pro toto rozlišování zůstává však vždy, zda se námitky proti exekuci uplatňují z příčiny hmotněprávních skutečností po vzniku exekučního titulu nastalých a na nárok účinkujících, či z příčin jiných. V případě prvním odnímá se účinnost exekučnímu titulu jen z těchto později nastalých skutečností, pokud svým hmotněprávním účinem přivodily zrušení nebo stavení nároku tvořícího obsah exekučního titulu, v případě druhém jde jen o to, by zvrácen byl exekuční titul, ježto podle skutečností již v době jeho vzniku se osvědčil neplatným nebo bezúčinným. Zákon má v té příčině na mysli jen skutečnosti rázu formálně právního (žaloba pro obnovu, pro zmatečnost, žaloba o bezúčinnost nálezu rozhodčího bursovního soudu a pod. Srv. Kom. Neumann k § 39 ex. ř. str. 178). Že v tomto případě nejde o námitky tohoto posléz dotčeného druhu, nýbrž jen o námitky po rozumu § 35 ex. ř. uplatněné proto, že nárok upsaný smírem, nesměl následkem dohody později nastalé býti exekucí uplatněn, jest na bileadni a z toho důvodu se první soud, poznávaje správnou podstatu žalobního nároku, všim právem při rozhodování sporu obíral materiální stránkou sporné věci. Odvolací soud tedy pochybil, když ze svého nesprávného právního pojetí žalobu zamítl, nepustiv se ani do věcného zkoumání sporu.

Čís. 7477.

Obecní zaměstnanci.

Předpis § 6 zákona ze dne 17. prosince 1919, čís. 16 sb. z. a n. na rok 1920 má povahu veřejnoprávní a velicí a nemůže býti libovolně obcemi pomíjen ani obcházen.

K veřejné soutěži nestačí pouhé připevnění vyhlášky na obecní desku, třebaž bylo obsazované místo vyhrazeno jen příslušníkům obce.

(Rozh. ze dne 4. listopadu 1927, Rv II 222/27.)

Městský ošetřovatel František F. domáhal se na žalované obci M., by bylo uznáno právem, že usnesení obecního zastupitelstva žalované obce ze dne 22. února 1922: »Městskému ošetřovateli nemocných Františku F-ovi udílí se dnem 1. března 1922 definitivum a týž ustanovuje se dle norem platících pro obecní zřízení prvního stupně,« jest platné a pravomocné, a že žalovaná obec jest povinna žalobci do 14 dnů pod exekucí vystaviti a vydati zákonnému ustanovení odpovídající dekret. Procesní soud prvního stupně uznal podle žaloby, o d v o l a c í s o u d žalobu zamítl. Důvody: Názor prvního soudu, že nedostatek požadavků podle zákona čis. 16/20 sb. z. a n. byl bez významu, poněvadž usnesení obecního zastupitelstva, kterým místo to bylo žalobci trvale propůjčeno, stalo se pravoplatným, není správným. Neboť jest vzhledem k tomu, že tu jde o zájem veřejný, zásada, že stranám, tedy i ustanovující obci, není dáno na vůli, by veřejnoprávní předpisy o tom, jak se obecní zřízení ustanovují, libovolně měnily a zakládaly právní účinky podmíněné určitou formou bez zachování této formy. Následkem toho, nebyla-li splněna některá v zákoně požadovaná náležitost, nemůže se zřízenec zákona toho dovolávati. Žalobce sám připouští, že se vypsání místa stalo tím, že bylo vyhlášeno na obecní tabuli. Ač zákon sám neustanovuje, jakým způsobem veřejný konkurs požadovaný § 6 cit. zák. jest provést, již z povahy věci samé, která vyžaduje, by v zájmu veřejném našly se pro místo nejlepší síly a aby byla dána možnost takovým silám o místo se hlásiti a tím poskytnouti ustanovující obci největší a nejspolehlivější výběr, vysvítá, že pouhá vyhláška na obecní tabuli nestačí. Neboť vyhláška přichází jen ve známost osob, jež se v místě zdržují, nikoliv i osob jiných, které by pro místo to byly způsobilé. Také účele vyhlášky nebylo by takovým způsobem dosaženo, poněvadž přirozeně obec sama, znajíc poměry osob tam se zdržujících, i bez takové vyhlášky měla by možnost vhodné osoby pro místo si najíti a také osoby tam se zdržující samy, zejména v obci takového rozsahu, jakou jest žalovaná, i bez vyhlášky o obsazení takového místa dozvědět by se mohly. Má právě veřejný konkurs ten účel, aby i jiné osoby se hlásily o místo, čehož lze dosíci jedině vyhláškou ve veřejných listech, hlavně v Úředním listě pro takové účely zavedeném. Tomu nevádí, že mělo místo býti zadáno jen příslušníkem obce žalované, poněvadž tito se mohou zdržovati i mimo obec v době vypsání místa. Proto dějí se takové konkursy vždy při nejmenším způsobem, jak ho ustanovuje prováděcí předpis v zákoně čis. 443/19 sb. z. a n., takže předpisu toho lze právem použití též ohledně zákona čis. 16/20 sb. z. a n. Žalobce neuváděl, že místo bylo systemisováno podle ustanovení § 2 zák. čis. 16/20 sb. z. a n. máje za to, že definitivní ustanovení zahrnuje již také systemisování tohoto místa. Avšak i kdyby názor ten byl správným, bylo by ono místo systemisováno, kdyby ono definitivní ustanovení bylo se stalo do tří měsíců ode dne, kdy byl zákon vyhlášen, t. j. nejdéle do 12. dubna 1920. Pouze do té doby mohlo o systemisaci rozhodnouti obecní zastupitelstvo, po ní však příslušelo rozhodnutí o tom pouze nadřízenému samosprávnému úřadu. Také skutečnost, že dle tvrzení žalobce ve všech rozpočtech 1921 až 1926 mezi vydáním byla též odměna pro služební místo jím zastávané a že rozpočty ty byly schváleny, nemůže požadavek

§ 2 cit. zák. nahraditi. I kdyby se za to mělo, že takové systemisování může se státi mlčky, nemůže se z tohoto tvrzení žalobcova usuzovati, že zemský výbor schvaluje rozpočty věděl, že jde o místo trvale ustanoveného zřizence, poněvadž to ze zařazení odměny do rozpočtu neplynulo. Poněvadž v souzeném případě dle nahoře uvedeného nebyly splněny předpoklady § 6 a 2 cit. zák., jest přisvědčiti odvolacímu důvodu nesprávného právního posouzení, že ustanovení žalobce definitivním obecním zřizencem usnesením obecního zastupitelstva ze dne 22. února 1922 bylo neplatné a nemělo tedy býti vyhověno žalobní žádosti.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Podle předpisu § 6 (1) zákona ze dne 17. prosince 1919, čís. 16 sb. z. a n. z roku 1920 ustanovují se obecní zřízení prozatímně na 1 rok volbou obecního zastupitelstva po dříve provedené veřejné soutěži. Jsou tedy veřejná soutěž a platná volba zákonnými podmínkami pro ustanovení obecního zřizence a jen, když jich bylo šetřeno, nastanou účinky zákonem z nich odvozené. Předpis § 6 dotč. zákona má povahu veřejnoprávní a velící a nemůže býti libovolně obcemi pomíjen ani měněn, jak již podrobně bylo odůvodněno v rozhodnutích v sb. n. s. čís. 4518, 5197, k nimž stačí odkázati. Žalobce odvolává se na vyhlášku obecního úřadu ze dne 3. května 1920 a dovozuje, že jí byla provedena veřejná soutěž na místo, o něž tu jde, když byla na obecní desce v M. připevněna, a že tím bylo vyhověno předpisu § 6 zákona čís. 16/1920. Než mínění jeho nelze přisvědčiti a jest odkázati ku správným důvodům napadeného rozsudku, že účelem veřejné soutěže na místo ve veřejných službách jest, by se našly pro vypsání místo síly nejlepší a by se získal větší a spolehlivější výběr v uchazečích. To však zase vyžaduje, by se vypsání stalo širší veřejnosti známým a soutěži přístupným. Odvolací soud vystižně odůvodnil, že k veřejné soutěži nestačilo v tomto případě pouhé připevnění vyhlášky na obecní desku, třebas místo bylo vyhrazeno jen příslušníkům obce. Než ani doslov vyhlášky nevyhovoval předpokladům veřejné soutěže na místo veřejného zřizence, poněvadž v ní nebyly ani uvedeny požitky s místem spojené, nýbrž byla odměna vyhrazena zvláštní dohodě, z čehož plyne, že měl býti založen jen poměr smluvní. Žalobce nemůže ve svůj prospěch těžiti ani z usnesení obecního zastupitelstva ze dne 20. července 1920, jímž bylo mu propůjčeno místo dozorce v nemocnici provisorně, když při jeho ustanovení nebylo šetřeno velícího předpisu § 6 (1) zákona čís. 16/1920, s jehož splněním jsou toliko spjaty účinky provisorního ustanovení obecním zřizencem. Ne-prokázal-li však žalobce, že byl podle zákonných předpisů ustanoven provisorně obecním zřizencem, nenabyl ani nároku, by byl trvale ustanoven obecním zřizencem ve smyslu §§ 7 a 8 zákona čís. 16/1920 sb. z. a n. a nemůže mu ani prospěti usnesení obecního zastupitelstva ze dne 22. února 1922, o jeho jmenování definitivním zřizencem, ježto před-

pisem § 24 zákona čis. 16/1920 jsou přikázány veškeré spory, vzešlé ze služebního poměru podle tohoto zákona, k rozhodování řádným soudům. Není tudíž žalobní nárok, by byla žalobci podle § 8 zákona čis. 16/1920 vydána listina (dekret) o jmenování zřízencem trvale ustanoveným, opodstatněn a nemohlo se jeho dovolání setkatí s úspěchem.

Čís. 7478.

Nelze povolití exekuci zabavením a přikázáním k vybrání pohledávek za erárem, dosud nelikvidních a u veřejných pokladen dosud nepoukázaných.

Dvorní dekret ze dne 21. srpna 1838, čis. 291 sb. z. s. nepozbyl platnosti novým doslovem § 295 ex. ř. (v doslovu čl. VIII nařízení ze dne 1. června 1914, čis. 118 ř. zák.).

(Rozh. ze dne 5. listopadu 1927, R I 840/27.)

K vydobytí peněžité pohledávky navrhl vymáhající věřitel povolení exekuce zabavením a přikázáním k vybrání pohledávky dlužníka za erárem z důvodu stavby státní budovy. Soud první stolice exekuci povolil, rekursní soud exekuční návrh zamítl. Důvody: Podle dvorského dekretu ze dne 21. srpna 1838 čis. 291 sb. z. s., který podle čl. IX čis. 5 uvoz. zák. k ex. ř. byl zachován v platnosti, jest nepřipustným zákaz nebo soudní zabavení ve příčině pohledávek, které nejsou ještě likvidní a u veřejných pokladen nebyly posud poukázány k výplatě, při čemž se nerozeznává, zda se vede exekuce proti eráru jako dlužníku, či zda se zabavuje pohledávka, příslušející osobě soukromé proti eráru jako poddlužníku. Vzhledem k ustanovení § 54 čis. 3 ex. ř. a § 55 druhý odstavec ex. ř. musí vymáhající věřitel, jde-li o exekuci na takové pohledávky již v exekučním návrhu prokázati, že nárok, jenž má býti exekuci stížen, jest zabavitelný, že tedy pohledávka proti eráru, jež má býti zabavena, jest likvidní a že byla již k výplatě poukázána. To však vymáhající věřitelka v návrhu ani netvrdila, tím méně pak prokázala a neměla proto býti povolena navržená exekuce.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolacímu rekursu.

D ů v o d y:

Vymáhající věřitelka napadá změňující usnesení rekursního soudu především poukazem k doslovu dvorního dekretu ze dne 21. srpna 1838, čis. 291 sb. z. s., který zůstal článkem IX. čis. 5 uvoz. zák. k ex. ř. nedotčen. Dvorní dekret neobsahuje prý ustanovení, podle něhož by byla nepřipustna obstávka nebo soudní zabavení pohledávky za erárem, ještě nelikvidní a nepoukázané k výplatě; ustanovuje prý toliko, že poznamenání obstávky nebo soudní zabavení nemůže býti zavedeno, že tudíž pokladny soudně povolenou obstávku nemají provésti. Z toho vyvozuje